EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 16.7.2025.
COM(2025) 421 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

Ieguldījumi ES konkurētspējā un tehnoloģiskajā līderībā

{SWD(2025) 194 final}

European Commission

EIROPAS STRATĒĢISKO TEHNOLOĢIJU PLATFORMAS (“*STEP*”) STARPPOSMA IZVĒRTĒJUMS

Ieguldījumi ES konkurētspējā un tehnoloģiskajā līderībā

Komisijas ziņojums
Eiropas Parlamentam un Padomei

Šajā ziņojumā ir sniegts Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformas (“*STEP*”)[1] īstenošanas starpposma izvērtējums līdz 2025. gada martam. *STEP*, kas izveidota 2024. gada martā kā daļa no pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas (DFS) vidusposma pārskatīšanas, **ir svarīgs elements ES reakcijā uz pieaugošajām problēmām, kas saistītas ar tās tehnoloģisko līderību un rūpniecības noturību**. *STEP* nav jauna finansēšanas programma, kas papildinātu jau tā sarežģīto finansēšanas vidi[2]. **Tā ir inovatīva koordinācijas platforma**, kas virza ES investīcijas **11 esošajās ES finansēšanas programmās**[3], lai atbalstītu kritiski svarīgas stratēģiskās tehnoloģijas trīs nozarēs – digitālās un dziļās tehnoloģijas, tīras un resursefektīvas tehnoloģijas un biotehnoloģijas –, pievēršoties arī kvalificēta darbaspēka trūkumam. *STEP* īstenošana ir atkarīga no investīciju apvienošanas esošo fondu ietvaros, ***STEP* (suverenitātes) zīmoga**[4] piešķiršanas augstas kvalitātes projektiem un ***STEP* (suverenitātes) portāla**[5] **piedāvāšanas nolūkā atvieglot projektu virzītājiem piekļuvi finansējumam.** *STEP* atbalsta plašu saņēmēju loku, to vidū mazos un vidējos uzņēmumus (MVU), jaunuzņēmumus, pētniecības iestādes un rūpniecības dalībniekus, lai palīdzētu tiem izstrādāt un izvērst stratēģiskās tehnoloģijas ar **augstu inovācijas potenciālu** vai spēju **samazināt ES stratēģisko atkarību**.

Eiropas Komisija pieņem šo starpposma izvērtējuma ziņojumu par *STEP* īstenošanu, kā prasīts *STEP* regulas 8. pantā[6]. Lai gan šis ziņojums ir publicēts *STEP* īstenošanas agrīnā posmā – pārāk agri, lai veiktu visaptverošu ietekmes novērtējumu, – tas sniedz vērtīgas sākotnējās atziņas. Šis ieskats ir paredzēts, lai sniegtu informāciju diskusijām par turpmākajām izdevumu programmām nākamajā DFS, kā paredzēts regulā. Saskaņā ar labāka regulējuma satvara prasībām vidusposma izvērtējumā, pamatojoties uz līdz šim pieejamajiem pierādījumiem, tiek novērtēts, kā *STEP* sasniedz mērķus. Tas tiek darīts, ņemot vērā piecus vērtēšanas kritērijus – efektivitāti, lietderību, atbilstību, saskaņotību un Eiropas pievienoto vērtību. Šim ziņojumam pievienotajā dienestu darba dokumentā ir sniegti papildu pierādījumi un vispārīga informācija, pamatojoties uz plašu pierādījumu avotu kopumu, tajā skaitā īpašu uzaicinājumu iesniegt atsauksmes, mērķtiecīgām informatīvām misijām dalībvalstīs un informācijas apmaiņu ar valstu iestādēm, nozares pārstāvjiem un pētniecības iestādēm.

Izvērtējumā tika konstatēts, ka ir gūti ievērojami panākumi ES finansējuma resursu novirzīšanā ES stratēģisko mērķu sasniegšanai. Dalībvalstis ir veikušas pasākumus, lai savās kohēzijas politikas programmās integrētu *STEP* prioritātes, un *STEP* mērķiem **jau ir mobilizēti aptuveni 6,3 miljardi EUR**[7]. Vienlaikus Komisijas pārvaldīto ES finansēšanas programmu ietvaros ar mērķtiecīgiem uzaicinājumiem ir **mobilizēti aptuveni 9,5 miljardi EUR**, un atlasītiem projektiem jau ir piešķirts vairāk nekā 5,1 miljards EUR. Turklāt augstas kvalitātes projektiem ar stratēģisko vērtību

[1] Skatīt Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platforma – Eiropas Savienība (*STEP*).

[2] *STEP* regulā nav paredzēts papildu finanšu piešķīrums *STEP*, izņemot mērķtiecīgu palielinājumu 1,5 miljardu EUR apmērā Eiropas Aizsardzības fondam darbībām, kas saistītas ar *STEP*.

[3] Inovāciju fonds, programma “Digitālā Eiropa”, Eiropas Aizsardzības fonds, pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”, programma “ES – veselībai”, Eiropas Reģionālās attīstības fonds, Eiropas Sociālais fonds Plus, Taisnīgas pārkārtošanās fonds, Kohēzijas fonds, Atveseļošanas un noturības mehānisms un *InvestEU*.

[4] Skatīt *STEP* (suverenitātes) zīmogu.

[5] Skatīt *STEP* (suverenitātes) portālu.

[6] *STEP* regula (8. pants) paredz, ka starpposma izvērtēšana jāpabeidz līdz 2025. gada decembrim.

[7] Līdz 2025. gada 31. martam Komisija bija apstiprinājusi 38 ar *STEP* saistītus kohēzijas politikas programmu grozījumus 11 dalībvalstīs.

Eiropas Savienībai ir piešķirti **190 *STEP* zīmogi**[8]. Lai gan ir **pāragri veikt pilnīgu izvērtējumu** un **īstenošanā ir radušies daži sarežģījumi**, agrīnas norādes liecina, ka ***STEP* efektīvi novirza esošos ES finansējuma resursus kritiski svarīgām nozarēm**, kas ir būtiskas Eiropas tehnoloģiskajai suverenitātei.

Šis ziņojums ir strukturēts šādi: 1. iedaļā ir novērtēts *STEP* īstenošanā līdz šim panāktais progress, galveno uzmanību pievēršot konkrētiem uz vietas sasniegtajiem rezultātiem. 2. iedaļā ir aplūkots, kas ir darbojies labi un ko varētu uzlabot, kā arī apzinātas galvenās līdz šim gūtās atziņas. 3. iedaļā sniegts kopsavilkums un secinājumi, ieskicēti turpmākie pasākumi.

1. *STEP* sekmīgā īstenošanā ir panākts ievērojams progress

***STEP* ir integrēta piecu Komisijas tieši pārvaldītu ES programmu īstenošanā: "Apvārsnis Eiropa", Inovāciju fonds[9], Eiropas Aizsardzības fonds (EAF), programma "Digitālā Eiropa" un programma "ES – veselībai".** Līdz 2025. gada martam šajās programmās bija izsludināti 60 ar *STEP* saistīti uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus un divi uzaicinājumi iesniegt piedāvājumus, kas saskaņoti ar *STEP* mērķiem, ar kopējo finansējumu 9,5 miljardu EUR apmērā. Vislielākais īpatsvars bija uzaicinājumiem Inovāciju fonda ietvaros attiecībā uz atbalstu tīrām un resursefektīvām tehnoloģijām. Citi nozīmīgi ieguldījumi ietvēra Eiropas Inovācijas padomes īpašo *STEP* "Augšanas" uzaicinājumu, ar kuru veiksmīgajiem pieteikumu iesniedzējiem nodrošināja tikai pašu kapitāla ieguldījumus. Līdz 2025. gada marta beigām atlasītiem projektiem trīs *STEP* ietvaros apzinātajās stratēģiskajās nozarēs jau bija piešķirti aptuveni 5,2 miljardi EUR, un lielākā daļa resursu ir mobilizēti tīrām tehnoloģijām. Atbalsts prasmju attīstīšanai sasniedza 53 miljonus EUR, kas programmas "Digitālā Eiropa" ietvaros piešķirti padziļinātu digitālo prasmju kritiski svarīgo tehnoloģiju jomā atbalstam.

***STEP* īstenošana ar ES kohēzijas politikas izmantošanu dalībvalstīs norit labi valsts un reģionālā līmenī.** Līdz 2025. gada marta beigām dalībvalstis bija izrādījušas būtisku interesi izmantot kohēzijas politikas resursus *STEP* prioritāšu atbalstam. Komisija kopumā bija iesniegusi un apstiprinājusi 38 grozījumus kohēzijas politikas programmās, lai pārdalītu 6,3 miljardus EUR *STEP* īpašajām prioritātēm. Šie grozījumi attiecās uz 11 dalībvalstu programmām[10], it īpaši Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF), Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+) un Taisnīgas pārkārtošanās fonda (TPF) ietvaros. Ieguldījumi prasmju attīstībā, kas ir būtiska *STEP* mērķu daļa, veidoja aptuveni 15 % no piešķīruma[11]. Turklāt atlasītās dalībvalstis[12] izsludināja uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus attiecībā uz *STEP* būtiskām investīcijām 2 miljardu EUR vērtībā, turklāt 148 miljoni EUR jau bija piešķirti faktiskiem projektiem, un nākamajos mēnešos un gados paredzama pakāpeniska piešķīrumu palielināšanās.

Līdz 2025. gada marta beigām paziņotie skaitļi attiecībā uz piešķīrumiem un finansējumu, kas piešķirts *STEP* investīcijām, tajā skaitā resursiem, kas iedalīti vai piešķirti investīcijām tādu prasmju attīstībā, kuras veicina *STEP* mērķu sasniegšanu, būtu jāsaprot kā situācijas momentuzņēmums notiekošā procesā. Paredzams, ka *STEP* īstenošanas gaitā uz prasmēm vērstu iniciatīvu skaits palielināsies.

[8] Tas ietver 11 *STEP* zīmogus, kas piešķirti Eiropas Inovācijas padomes ietvaros 2025. gada 3. aprīlī.

[9] Fondu finansē no ieņēmumiem, kas gūti ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā (ETS).

[10] Francija, Vācija, Latvija, Lietuva, Rumānija, Itālija, Spānija, Dānija, Nīderlande, Austrija un Polija.

[11] Datu punkts uzskaita tikai programmas ar specializētiem *STEP* prioritārajiem virzieniem vai *STEP* atvēlētām zināmām summām.

[12] Vācija, Dānija, Itālija, Latvija un Rumānija.

Pamatojoties uz šiem rezultātiem, *STEP* mērķiem piešķirtiem noteiktiem finanšu resursiem vēl ir jāmaterializējas faktisku projektu finansējumā mērķa tehnoloģiju nozarēs. Ja projekti jau ir tikuši atlasīti finansējumam ar *STEP* saistītos uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, **paredzams, ka to īstenošana notiks nākamo gadu laikā. Tas ierobežo pašreizējo iespēju novērtēt *STEP* panākumus stratēģisko tehnoloģiju atbalstīšanā.**

Līdz 2025. gada martam neviena dalībvalsts nebija iesniegusi grozījumus savos atveseļošanas un noturības plānos (ANP) konkrētu *STEP* prioritāšu pievienošanai, un neviena dalībvalsts nebija izvēlējusies pārvietot Atveseļošanas un noturības mehānisma (ANM) resursus uz savu *InvestEU* dalībvalsts nodalījumu tieši ar *STEP* saistītiem ieguldījumiem[13,14]. To var izskaidrot ar **laika ierobežojumiem**, jo *STEP* ieviešana notika, kad bija pagājusi vairāk nekā puse no ANM īstenošanas termiņa.

Lai palielinātu redzamību un atvieglotu alternatīvu un kumulatīvu finansējumu projektiem, Komisija līdz šim ir piešķīrusi 190 *STEP* (suverenitātes) zīmogus. *STEP* zīmogs ir paredzēts ar *STEP* mērķiem saskaņotu augstas kvalitātes projektu atzīšanai neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav saņēmuši finansējumu (bieži vien nepietiekama kopējā pieejamā finansējuma dēļ). Zīmogs pats par sevi negarantē, ka būs pieejams alternatīvs vai kumulatīvs finansējums: **līdz 2025. gada marta beigām *STEP* zīmoga projekti vēl nebija saņēmuši finansējumu** no ES kohēzijas politikas resursiem vai ANM. Tomēr pirmie zīmogi tika piešķirti tikai 2024. gada oktobrī, un tas nozīmē, ka turpmākajos mēnešos to piešķiršana varētu vēl turpināties.

2024. gada aprīlī izveidotais *STEP* (suverenitātes) portāls ir darbojies kā vienots tiešsaistes centrs informācijai par finansējuma un ieguldījumu iespējām, kas saistītas ar *STEP*. 2025. gada marta beigās portālā bija iekļauti vairāk nekā 70 uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus no dažādiem finansējuma avotiem (kohēzijas politika, Komisijas pārvaldītās ES programmas u. c.). *STEP* portālā ir karte ar pārskatu par pieņemtajiem kohēzijas politikas programmu grozījumiem un publiska datubāze ar projektiem, kam piešķirts *STEP* zīmogs, un tādējādi tika palielināta pārredzamība un nodrošināti resursi publiskajiem un privātajiem investoriem, arī ES fondu vadošajām iestādēm dalībvalstīs. Notiek tehniski sagatavošanās darbi ar mākslīgo intelektu darbināma simulatora un sarunbota integrēšanai, kas palīdzētu projektu virzītājiem apzināt piemērotas ES finansējuma iespējas.

Saskaroties ar problēmu, kas saistīta ar *STEP* konsekventu īstenošanu 11 dažādās ES programmās, **ir izveidots plašs koordinācijas mehānismu klāsts**. Pirmkārt, **tika izveidots *STEP* valstu kontaktpunktu (VKP) tīkls, kurā ir visu dalībvalstu iecelti pārstāvji[15].** Laikā no 2024. gada līdz 2025. gada sākumam notika piecas tīkla tikšanās, kas nodrošināja forumu pieredzes apmaiņai, labas prakses apmaiņai un *STEP* īstenošanas regulatīvo un darbības aspektu precizēšanai. Otrkārt, notiek

[13] Tomēr astoņas dalībvalstis (Bulgārija, Čehija, Somija, Grieķija, Malta, Rumānija, Spānija un Portugāle) ir veikušas ieguldījumu savos *InvestEU* dalībvalstu nodalījumos, un piecas no tām ir izmantojušas ANM resursus konkrētiem mērķiem, kas nav saistīti ar *STEP*.

[14] Dalībvalstīm ir atļauts piešķirt 6 % no saviem ANM resursiem *InvestEU* dalībvalsts nodalījumam ieguldījumiem ar *STEP* saistītās tehnoloģijās. Tas papildina pašreizējo iespēju pārvietot līdz 4 % no ANM līdzekļiem uz *InvestEU* plašākiem mērķiem, atļaujot pārvietot kopā līdz 10 %. Veicot savu ANP pārskatīšanu, dalībvalstīm projekti ar piešķirtu *STEP* zīmogu ir arī jāuzskata par prioritāti. Turklāt gan Komisijai, gan dalībvalstīm STEP zīmogs ir jāņem vērā apspriedēs par ieguldījumiem, ko veic Eiropas Investīciju banka (galvenais *InvestEU* partneris), un politikas pārbaudēs par ieguldījumiem, ko veic citi *InvestEU* īstenošanas partneri.

[15] 2025. gada 31. martā tikai Īrija vēl nebija iecēlusi VKP.

regulāras **Komisijas starpdienestu tīkla** tikšanās ar 14 ģenerāldirektorātu[16] dalību nolūkā saskaņot finansēšanas prioritātes, dalīties ar darbības norādījumiem un paraugpraksi un pārraudzīt progresu.

Turklāt Komisija izdeva vairākus norādījumu dokumentus, tajā skaitā oficiālus norādījumus par *STEP* darbības jomu[17], īpašu brošūru valstu kontaktpunktiem un vadošajām iestādēm un atjauninātu paziņojumu par ANP grozīšanu *STEP* prioritāšu iekļaušanai. Lai turpinātu atbalstīt valstu īstenošanas centienus, līdz šim Komisija ir veikusi tehniskas misijas deviņās dalībvalstīs (Vācijā, Francijā, Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Rumānijā, Slovēnijā, Portugālē un Grieķijā).

2. *STEP* ir labi piemērota stratēģisko tehnoloģiju ES atbalstam, lai gan joprojām pastāv šķēršļi to īstenošanai

***STEP* ir būtiska loma ES finansējuma programmu novirzīšanā uz stratēģiskām tehnoloģijām, tomēr sistēmiskas problēmas ierobežo tās potenciāla pilnīgu izmantošanu**. *STEP* ir darbojusies kā katalizators esošo instrumentu **koordinēšanai** un novirzīšanai kritiski svarīgām tehnoloģijām digitālajā un dziļo, tīro un biotehnoloģiju jomā, īsā laikposmā pārorientējot ievērojamus finanšu resursus. Tomēr tādu ES finansējuma programmu daudzskaitlīgums un daudzveidība *STEP* ietvaros, kas izstrādātas pirms *STEP* izveides un kam katrai ir atšķirīgi atbilstības kritēriji, pieteikšanās procedūras, termiņi un līdzfinansējuma likmes, ierobežo gan *STEP* īstenošanas ātrumu, gan kvalitāti, galu galā ierobežojot tās vispārējo ietekmi.

Lai gan *STEP* zīmogs ir uzlabojis projektu pamanāmību, tā ietekme uz finansējuma apguvi vēl nav noskaidrota. Šo procesu ietekmē **laika problēmas[18] un praktiski šķēršļi.** Pašreizējais piešķirto *STEP* zīmogu reģionālais sadalījums pa dalībvalstīm liecina par relatīvo koncentrāciju vairāk attīstītajos ES reģionos. Projekti, kuriem piešķirts *STEP* zīmogs un kas atrodas "mazāk attīstītos" un "pārejas" reģionos, principā varētu gūt labumu no salīdzinoši lielākas kohēzijas politikas resursu daļas. Praksē ir izrādījies grūti apvienot finanšu resursus no dažādiem ES instrumentiem, jo tiem tiek piemēroti dažādi noteikumi, tajā skaitā atšķirīgas attiecināmo izmaksu novērtēšanas metodes. Turklāt valsts atbalsta režīms *STEP* projektiem atšķiras atkarībā no projekta veida, proti, projektiem, uz kuriem attiecas *STEP* regula, piemēro tikai ierobežotu preferenciālu režīmu[19], un tas ir faktors, ko dažas valsts iestādes ir norādījušas kā tādu, kas var ierobežot to vēlmi sniegt finansējumu. Visbeidzot, potenciālo ieviešanu sarežģī dažu tādu *STEP* zīmoga projektu būtība, kuros ir iesaistīti lieli starptautiski konsorciji, jo tam būtu vajadzīgs vienlaicīgs vairāku vadošo iestāžu atbalsts.

***STEP* portāls kā vienots kontaktpunkts ir veiksmīgi nodrošinājis vienkāršotu piekļuvi informācijai par finansējuma iespējām.** Tomēr tā darbība ir atkarīga no atsevišķām piemērošanas sistēmām. Paredzams, ka plānotie uzlabojumi, piemēram, ar MI darbināma simulatora izstrāde, vēl vairāk uzlabos tā efektivitāti. Informācija par dotācijām un iepirkuma darbībām Komisijas tieši

[16] Pārstāvji no Budžeta ĢD, Klimata politikas ĢD, Komunikācijas tīklu, satura un tehnoloģiju ĢD, Konkurences ĢD, Aizsardzības rūpniecības un kosmosa ĢD, Ekonomikas un finanšu lietu ĢD, Nodarbinātības, sociālo lietu un iekļautības ĢD, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ĢD, Veselības ārkārtas situāciju gatavības un reaģēšanas iestādes, Juridiskā dienesta, Reģionālās politikas un pilsētpolitikas ĢD, Pētniecības un inovācijas ĢD, Veselības un pārtikas nekaitīguma ĢD, Ģenerālsekretariāta un Reformu un investīciju darba grupas.

[17] Komisijas paziņojums C/2024/3209. Norādījumi par dažiem noteikumiem Regulā (ES) 2024/795, ar ko izveido Eiropas stratēģisko tehnoloģiju platformu (*STEP*), 2024. gads, pieejami vietnē https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2024/3209/oj.

[18] Pirmie *STEP* zīmogi tika piešķirti tikai novērtēšanas perioda beigās.

[19] Komisija 2024. gada jūnijā grozīja Reģionālā valsts atbalsta pamatnostādnes, lai palielinātu atbalsta maksimālo intensitāti atbalstāmajās jomās projektiem, kas ietilpst *STEP* darbības jomā – skatīt EUR-Lex - 52024XC03516 - LV - EUR-Lex.

pārvaldītajās programmās ir pieejama Finansējuma un iepirkumu portālā. Tomēr līdz šim nav vienota piekļuves punkta, kurā būtu redzamas finansēšanas iespējas, ko finansē no ES budžeta un pārvalda īstenošanas partneri, dalībvalstis un reģionālās iestādes.

Ar *STEP* ir uzlaboti ES izdevumi kritiski svarīgām tehnoloģijām salīdzinājumā ar sākotnējo DFS struktūru, taču strukturālas atšķirības starp programmām joprojām kavē pilnībā integrētu pieeju projektu virzītāju labā. Piemēram, vairākas dalībvalstis iepazīstināja ar tādu projektu piemēriem, kuriem Inovāciju fonda ietvaros ir piešķirts *STEP* zīmogs, bet kuri, iespējams, nav tiesīgi saņemt atbalstu no ERAF un TPF[20], jo fondu juridiskajā pamatā ir noteikumi, kas izslēdz to izmantošanu tādu iekārtu finansēšanai, uz kurām attiecas emisijas kvotu tirdzniecības sistēma (ETS)[21]. Šādas neatbilstības samazina *STEP* spēju darboties kā vienlaidu tiltam starp pārvaldības veidiem un uzsver, cik sarežģīti ir saskaņot dažādus finansēšanas instrumentus *post hoc*.

Stratēģiski *STEP* nodrošina Eiropas pievienoto vērtību, koncentrējot resursus un politikas uzmanību uz nozarēm un projektiem, kas ir ārkārtīgi svarīgi ES konkurētspējai un ekonomiskajai drošībai nākotnē. *STEP* nodrošina ES mēroga satvaru ieguldījumu veicināšanai kritiski svarīgās tehnoloģijās, lai gan *STEP* zīmoga projektu reģionālā koncentrācija attīstītākās teritorijās atspoguļo potenciālu iekļaujošas ietekmes problēmu.

***STEP* nozīmi apstiprina mainīgā politiskā darba kārtība**. Komisijas iniciatīvas saskaņā ar tīras rūpniecības kursu[22] un Konkurētspējas kompasu[23] atspoguļo plašu vienprātību par nepieciešamību atbalstīt stratēģiskās tehnoloģijas, izmantojot mērķtiecīgas, koordinētas investīcijas un darbības. Ierosinātā *STEP* darbības jomas paplašināšana aizsardzības nozares[24] aptveršanai apstiprina tās potenciālu saskaņā ar pašreizējo DFS.

3. *STEP* turpinās sniegt rezultātus un nodrošināt informāciju turpmākai lēmumu pieņemšanai par ES finansējumu

Lai gan *STEP* joprojām tiek ieviesta pakāpeniski, tā ir uz pareizā ceļa savu mērķu sasniegšanai. Platforma ir parādījusi ieguvumus, ko sniedz labāka finansēšanas programmu koordinācija saistībā ar mērķtiecīgu politikas mērķu kopumu. *STEP* portāls ir sekmīgi izveidots kā izmēģinājuma iniciatīva, ar kuru *STEP* saistītā finansējuma un ieguldījumu iespējas ir apvienotas vienotā kontaktpunktā attiecīgajām ieinteresētajām personām.

Neraugoties uz šiem sasniegumiem, izvērtējumā akcentēts, ka *STEP* darbojas sarežģītā un neelastīgā finansējuma vidē, uzsverot, ka ir jāturpina koordinācija, lai nākotnē veicinātu arvien nepieciešamāko stratēģisko prioritāšu noteikšanu.

---

[20] Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu 7. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1056 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu, 9. pants un 11. panta 2. punkta h) apakšpunkts.

[21] Komisija 2025. gada 1. aprīlī publicēja tiesību akta priekšlikumu ar mērķorientētiem grozījumiem tiesiskajā regulējumā attiecībā uz kohēzijas politikas fondiem, tajā skaitā atļaujot ieguldījumus, kas saistīti ar fosilā kurināmā ražošanu, pārstrādi, transportēšanu, izplatīšanu, uzglabāšanu vai sadedzināšanu, darbībās, kurām piešķirts *STEP* zīmogs no Inovāciju fonda, un lielāku atbalstu no ERAF dekarbonizācijas projektiem, kuriem piešķirts *STEP* zīmogs (piemēram, no Inovāciju fonda), pieejams *Inforegio* - Modernizēta kohēzijas politika: vidusposma pārskatīšana.

[22] Skatīt COM(2025) 85 final.

[23] Skatīt COM(2025) 30 final.

[24] Priekšlikums regulai, ar ko ES budžetā stimulē ar aizsardzību saistītas investīcijas, kas ļautu īstenot apbruņošanās plānu *ReArm Europe*, COM(2025) 188 final.

Raugoties nākotnē, *STEP* īstenošanas darbības turpinās pilnā tempā. Līdz 2025. gada martam no visas ES bija iesniegti vēl citi kohēzijas politikas programmu grozījumi, kas saistīti ar *STEP*. Šajā jaunajā posmā galvenā uzmanība tiks pievērsta to pieņemšanai un īstenošanai. Dalībvalstis un Komisija turpinās izsludināt uzaicinājumus priekšlikumu iesniegšanai un piešķirt finansējumu ar *STEP* saistītiem projektiem. Pieaugošais Komisijas piešķirto *STEP* zīmogu skaits apvienojumā ar lielākiem finanšu resursiem, kas valsts līmenī paredzēti *STEP* mērķiem, nodrošina augstas kvalitātes projektu plūsmu investoriem. Lai līdz pašreizējās DFS beigām 2027. gadā sasniegtu *STEP* mērķus, būs vajadzīgi **pastāvīgi centieni un pastāvīga apņemšanās gan no dalībvalstu, gan Komisijas puses.** Šajā nolūkā Komisija turpinās pētīt veidus, kā palīdzēt dalībvalstīm īstenot *STEP* un uzlabot papildināmību starp ES finansēšanas instrumentiem.

Šajā otrajā īstenošanas posmā *STEP* varētu gūt labumu no plašākas darbības jomas un lielākiem stimuliem. 2025. gada aprīlī Komisija ierosināja *STEP* ietvaros ieviest ceturto nozari – aizsardzību – un paplašināt *STEP* ietvaros pieejamos finansiālos stimulus kohēzijas politikai. Šie jauninājumi tika ieviesti priekšlikumā regulai, ar ko stimulē ar aizsardzību saistītas investīcijas ES budžetā[25], un priekšlikumā regulai saistībā ar kohēzijas vidusposma pārskatīšanu[26]. Pašlaik notiek sarunas par tekstiem starp ES iestādēm.

Šajā posmā **nav paredzēti turpmāki grozījumi *STEP* darbībā**, ņemot vērā arī īstenošanas laiku, kas būtu vajadzīgs, lai redzētu iespējamos ieguvumus no pagaidu instrumenta, kura termiņš beidzas pašreizējās DFS beigās (2027. gada beigās). **Tomēr daudzas no *STEP* gūtās atziņas un tās ierobežojumi pašreizējo problēmu risināšanā var kalpot par pamatu nākamās DFS izstrādei, kā tas bija paredzēts *STEP* regulā, it īpaši attiecībā uz turpmākā ES finansējuma izstrādi konkurētspējai un ekonomiskajai konverģencei.** Daži no *STEP* galvenajiem mērķiem, piemēram, pastiprināta koordinācija un integrācija starp ES finansēšanas instrumentiem un vienkāršota finansējuma pieejamība saņēmējiem ar vienkāršākiem noteikumiem un vienotu kontaktpunktu, varētu iedvesmot nākamās DFS instrumentu izstrādi.

[25] Skatīt EUR-Lex - 52025PC0188 - LV - EUR-Lex.

[26] Skatīt *Inforegio* - Modernizēta kohēzijas politika: vidusposma pārskatīšana.